

VISSZATEKINTŐ 2015

Alapítvány / Fundație / Foundation

Köszönjük mindenkoruknak, akik értelmet adtak a munkánknak: alapítóinknak, kuratóriumunk tagjainak, a LAM-család munkatársainak, de főként mindenkorai kedves ügyfeleinknek...

Múltunk Orbán Balázs-i magasságba emelt összegzését hogyan is hálálhatnánk meg méltóbb módon, mint a jövő ígéretével. Ezután is Önökért, töretlen hittel, szakmaisággal és bizalommal...

Mulțumim tuturor celor care au dat sens muncii noastre: membrilor fondatori, membrilor Consiliului Director, colegilor, dar mai ales clienților noștri... Acest gest frumos de recunoaștere față de trecutul nostru ne îndeamnă să continuăm tot aşa și în viitor: cu credință și profesionalism...

www.lamilieni.ro

RETROSPECTIVĂ 2015

Tartalom

1. Magunkról - más tollából...
A LAM Alapítvány csapata

2. Felnőttképzés
Akkreditált tanfolyamaink
Tematikus képzéseink
Nők iskolája

3. Vidékfejlesztés
Pályázatírás, talajvizsgálat
(laboratórium) és szaktanácsadás
Integrált pályázatok,
vidékfejlesztési programok

4. Szociális
programok,
egyéb események

5. Támogatóink,
partnereink

Cuprins

1. Despre noi - prin
prisma altora...

Echipa Fundației LAM

2. Formare profesională
pentru adulți

Cursuri acreditate

Cursuri tematice

școala de gospodine

3. Dezvoltare regională
Biroul de proiecte, servicii de
analiză a solului (laborator) și
consiliere

Proiecte integrate, programe
de dezvoltare regională

4. Programe sociale,
alte evenimente

5. Sponsori,
partnери

Mára a LAM Alapítvány immár történelmi jelentőségűnek nevezhető regionális modernizációs kísérletet kezdeményezett a Székelyföldön. Az ezredfordulón olyan gazdasági és társadalom fejlesztési mozgalmat indított útjára, mely előbb szűkebb, majd egyre táguló körökben gyűrűzött tovább. Az ezredvégi újrakezdés rendjén, a második székelyföldi polgárosodás kovászaként alaposan kivette részét a vidékfejlesztésből, s mára Kolozsvárig terjedő hálózattal segít az övezeti felzárkóztatásban.

A modell meghatározásán alighanem még sokan fogják törni a fejüket, az alapítvány ugyanis alaposan feladta a leckét a Székelyföld ama részének is, mely más utakra tért a sorsfordító 1989-es decemberi napokat követően. Viszonylag szerény anyagi eszközeit egy olyan szociális korrektség vonalán haladva tudta gyümölcsöztetni a posztszocialista lehetőségek között, mely mintegy felerősítette ama mozgásszabadság morális üzenetét, mely mozgásszabadsággal 1989 után oly sokan nem tudtak mit kezdeni, illetve amelyet oly sokan eltékoztak.

Mondjuk ezt ama két évtized egyik tanulságaként - huszonöt év telt el a rendszerváltás és huszonhárom a LAM hivatalos meglapítása óta -, mely az önzés hihetetlen elharapózását, a társadalmi közérdek még hihetetlenebb semmibevételének rengeteg példáját nyújtotta, melyben a meggazdagodás vágya sok egyént az elavadulásig egoistává és szüklátókörűvé tett. A minden erkölcsi elven átgázolók ellenében a LAM a népi kollektív érdek felkarolásával hívta fel magára figyelmet, úgy tudott a gazdasági reform élvonalában haladni, hogy közben a tőkével való bálni tudásra is megtanította a hozzá fordulókat, a szabadpiaci viszonyok közti eligazodásra is oktatott szakmai ismeretek átadása mellett, és sikeres üzletemberek, vállalkozók első lépéseinek megtételében nyújtott számottevő, nemegyszer létfontosságú támogatást. Nem véletlen, hogy a védnökséget fölötté a kezdeményező lelkésznek, majd püspöknek köszönhetően a református egyház és svájci társa vállalta el, miként az sem, hogy az általa ajánlott nyugati minták forrásvidéke szintén az Alpesek tájékán keresendő. Nem utolsó sorban ezeknek tulajdoníthatóan, a LAM-hitellet indulók privilégiuma lett, hogy nyugodt lelkismerettel nézhetnek az utókor szemébe. Ők a banki válság számtalan óceánon túli előidézőjétől eltérően nyilvánosság előtt is bármikor beszámolhatnak első milliójuk megszerzésének körülményeiről.

A LAM-modell ennek folytán egyedülálló a maga nemében. S mivel feladatát nem tekinti befejezettnék, megalapítói a huszonharmadik éves számadás pillanataiban is a további kibontakozás mellett tesznek hitet. (...)

B. Kovács András
2015. október 13.

De-a lungul timpului, Fundația LAM a creat și a dezvoltat un sistem unic, cu o semnificație istorică deosebită, inițial o modernizare regională în județele Covasna, Harghita și Mureș. La începutul noului mileniu, a lansat o dezvoltare economică și socială care s-a răspândit treptat, prima dată într-un cerc restrâns, iar mai târziu pe o scală mai largă, regională. Cu forța renașterii a unui nou mileniu, drept izvor al unei urbanizări relansate, a reușit să revoluționeze dezvoltarea rurală, iar acum prin rețeaua proprie de microcreditare de la Brașov până în Cluj, ajută la ralierea zonei. Mulți își vor bate capul cu definirea metodei specifice, deoarece fundația a dat o lecție regiunii deservite, care a urmat o altă cale după schimbarea din decembrie 1989. Mijloacele sale, relativ modeste, datorită corectitudinii sociale au putut fi sporite printre alternativele post-socialiste prezente, care a amplificat mesajul moral a libertății de mișcare, acelei libertăți pe care atât de mulți nu au putut să o valorifice după 1989, respectiv pe care atât de mulți au risipit-o.

Spunem asta ca și o sinteză a celor două decenii - au trecut douăzeci și cinci de ani de la schimbare și douăzeci și trei de la înființarea fundației LAM - , în care am putut observa răspândirea egoismului, a disprețului față de interesului comun, în care dorința de îmbogățire a condus atâtea persoane la un egoism sălbatic și la o vedere îngustă. Față de acești oameni sau instituții, care au favorizat interesul personal față de cel comun, Fundația LAM a atrăs atenția tocmai prin această atitudine deschisă față de comunitate, devenind totodată un lider al reformei economice, învățând oamenii să se descurce cu capitalul privat, predând cunoștințe antreprenoriale, sfătuind clienții cu privire la condițiile pieței libere, de asemenea, ajutând viitori oameni de afaceri de succes, antreprenori, să facă primii pași și să obțină sprijinul finanțier, de multe ori vital pentru inițierea afacerii.

În acest context, este de mirare faptul că patronajul asupra fundației a fost preluată de către Biserica Reformată, respectiv HEKS (Organizarea de Întrajutorare a Bisericiilor Evanghelice din Elveția) - prin inițiatorul programului și conducătorul fundației, KATÓ Béla, atunci pastor reformat, în momentul de față Episcopul Bisericii Reformate din Ardeal. Nu este coincidență nici faptul, că ideea modelului propus provine din regiunea Alpilor, adică Elveția. Nu în ultimul rând, datorită acestor instituții a devenit privilegiul beneficiarilor de LAM Microcredite să privească cu conștiință curată în ochii generațiilor următoare. Ei sunt cei care, spre deosebire de marii milionari ai lumii bancare de peste ocean, în orice moment pot prezenta un raport privind dobândirea primilor bani.

Prin urmare, "Modelul LAM" este unic în felul său. Dat fiind faptul, că nici azi, în momentul unei sinteze de peste două decenii, instituția încă nu-și consideră terminată misiunea, fondatorii Fundației LAM și-au propus continuarea acestui drum greu dar bogat în rezultate. (...)

B. Kovács András, 13 octombrie 2015

...a LAM Alapítvány csapata...
...echipă Fundației LAM...

A LAM Alapítvány kuratóriuma (2015)

Ft. KATÓ Béla - elnök/președinte

BAGOLY Miklós Levente - alelnök/vicepreședinte

POPICA Marius - tag/membru

dr. Leo MEYER - tag/membru

BARÓTI Lajos - tag/membru

CSÁKI Béla - tag/membru

dr. MUCSI Mihály - tag/membru

Consiliul Director al Fundației LAM (2015)

I.

Akkreditált tanfolyamaink
(10 tanfolyam - 219 hallgató) /
Cursuri acuratețite
(10 cursuri - 219 de cursanți)

5.

Vállalkozói ismeretek
(40 óra, 64 hallgató, 3 tanfolyam)

Competențe antreprenoriale
(40 ore, 64 de cursanți, 3 cursuri)

1. Szakképzett növénytermesztő
(360 óra, 21 hallgató)

Lucrător în cultura plantelor
(360 ore, 21 de cursanți)

2. Szakképzett állattenyésztő
(360 óra, 21 hallgató)

Lucrător în creșterea animalelor
(360 ore, 21 de cursanți)

3.

Agroturisztikai dolgozó
(360 óra, 50 hallgató, 2 tanfolyam)

Lucrător în gospodărie agroturistică
(360 ore, 50 de cursanți, 2 cursuri)

Felnőttképzés

Formare profesională pentru adulți

1.

Német nyelvtanfolyam

(Bajor praktikum program - 100 óra, 10 hallgató)

Cursuri de limbă germană
pentru practicanți
(100 de ore, 10 cursanți)

2.

Gazdaképzés

(LEADER-pályázat, 60 óra, 20 hallgató)

Curs pentru agricultori

(Proiect LEADER prin AFIR, 60 de ore,
20 de cursanți)

3.

Sajtkészítő tanfolyam

(60 óra, 24 hallgató, 3 tanfolyam)

Curs produse lactate-caș de casă
(60 de ore, 24 de cursanți, 2 cursuri)

II.

Tematikus képzéseink

(4 tanfolyam - 54 hallgató) /

Cursuri tematice

(4 cursuri - 54 de cursanți)

Felnőttképzés

Formare profesională pentru adulți

Szabás-varrás,
húsvéti foglalkozások,
karácsonyi foglalkozások,
időszalonok látogatása...

III.
Nők iskolája
(17 tanfolyam, 306 tanóra,
169 hallgató)
Școala de gospodine
(17 cursuri, 306 ore,
169 de cursanți)

Cursuri de
croitorie,
decorațiuni de Paște
și de Crăciun,
vizitări centre de
bătrâni...

Vidékfejlesztés Dezvoltare regională

Pályázatírás,
talajvizsgálat
(laboratórium)
és szaktanácsadás

Biroul de proiecte,
servicii de analiză a
solului (laborator)
și consiliere

Integrált pályázatok,
vidékfejlesztési programok
1. Proiecte integrate, programe de dezvoltare regională
(valoare totală accesată: 67.024 RON + 907.432,00 RON - POSDRU).

1. **NEMZETI VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM** Vidékfejlesztési Ügynökség (AFIR) - Bevezető képzés gazdáknak - talajtan - 60 óra 20 fő - **8000,00 EUR.**
2. **BETHLEN GÁBOR ALAP (HU)** - Gazdaképzés magyar nyelven - Nővénytermesztés - 360 óra - 21 fő - **800.000,00 HUF.**
3. **NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI ALAP KA 15/2012 (HU)** - A szakképzésben és felnőttképzésben oktatók továbbképzése a duális szakképzésről, mint jó gyakorlatról - a romániai magyar szakképzés felmérése, tanulmány, stratégia, műhelymunkák - **1.800.000,00 HUF.**
4. **EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP** - Humánerőforrás-fejlesztési Szektoriális Operatív Program 2007-2013
5. **Prioritási tengely:** Aktív munkaerőpiaci intézkedések támogatása
5.2 Beavatkozási terület: A hosszú távú fenntarthatóság elősegítése a vidéki humánerőforrás-fejlesztés és foglalkoztatás érdekében
A projekt címe: Integrált turisztikai humánerőforrás-fejlesztés a vidéki foglalkoztatás növelése érdekében
Támogatási szerződés száma: POSDRU/135/5.2/S/124779-A támogatás összértéke: 8.062.815,00 RON, amelyből vissza nem térítendő támogatás: 7.901.558,70 RON (LAM Alapítvány - 907.432,00 RON);
-Célcsoport: 725 fő Kovászna és Bihar megyében, ebből 525 fő integrált programban vett részt (képzés, szaktanácsadás, munkaerő piaci elhelyezkedés - LAM Alapítvány 164 személy).

Vidékfejlesztés

Dezvoltare regională

1. PNDR - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) -

Curs de inițiere pentru fermieri - Managementul durabil al resurselor de sol - 60 ore - 20 de persoane - 8000,00 EUR.

2. FONDUL "BETHLEN GÁBOR" (HU) - Curs Lucrător în cultura plantelor - 360 ore - 21 cursanți - 800.000 HUF.

3. Programul NFA KA 15/2015 (HU) - Program integrat pentru cadre didactice din învățământul școlar profesional în limba maghiară (statistică, strategie, cursuri de perfecționare) - 1.800.000,00 HUF.

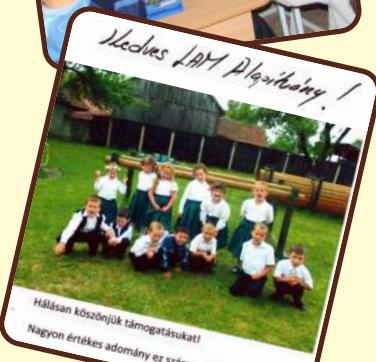
4. FONDUL SOCIAL EUROPEAN - Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Axa prioritарă 5 „Promovarea măsurilor active de ocupare” Domeniul major de intervenție 5.2 „Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă”

Titlul proiectului: **Model integrat de dezvoltare a resurselor umane din mediul rural în vederea ocupării forței de muncă în sectorul turistic.** Contract nr.: POSDRU/135/5.2/S/124779

Valoarea totală a proiectului: 8.062.815,00 RON, din care asistență finanțieră nerambursabilă: 7.901.558,70 RON (Fundată LAM 907.432,00 RON); Nr. de persoane incluse în grupul țintă: 725 în județele Bihor și Covasna, din care numărul de persoane din grupul țintă incluse în programele integrate: 525 (**Fundația LAM 162 persoane**).

Szociális programok, egyéb események Programe sociale, alte evenimente

* **Felzárkóztató délutáni iskola program - Kovászna megye 3 településén, összesen 72 hátrányos helyzetű gyerek számára (2014-2015-ös tanév) - a Svájci HEKS, valamint Sepsiszentgyörgy, Bodok és Réty Önkormányzata hozzájárulásával - a LAM Alapítvány költségvetése 20.000 CHF.**

Proiectul școala după școală - Program de incluziune socială pentru copiii aparținând unor grupuri vulnerabile - 3 localități din județul Covasna, pentru un grup de 72 copii în total în anul școlar 2014/2015. Program finanțat parțial de către Fondul de Întrajutorare al Bisericilor Evanghelice Elvețiene (HEKS), respectiv cele trei consilii locale partenere (mun. Sfântu Gheorghe, Bodoc și Reci). Bugetul Fundației LAM: 20.000 CHF.

***Segítettük az illyefalvi óvodásokat...
Am oferit sprijin grupului de preșcolari din Ileni...**

***Foglalkoztatási programokat szerveztünk a sepsiszentgyörgyi Zathureczky Berta Időszámonban
Am organizat diferite programe în Căminul "Zathureczky Berta" din Sf. Gheorghe**

Szociális programok, egyéb események Programe sociale, alte evenimente

*A 2015/2016-os egyetemi tanévben is meghirdettünk a LAM Mikrohitel Részvénnytársasággal közösen **egy-egy érdem-**, illetve **1-1 szociális ösztöndíjat**, magyar nyelven tanuló egyetemi hallgatók részére. Az ösztöndíjak értéke összesen 11.700 lej. /

Am decis să oferim și în anul universitar 2015/2016, împreună cu Societatea de Microcredite LAM IFN S.A. **câte două burse de merit**, respectiv **câte două burse sociale** pentru studenții care învață în limba maghiară, în valoare totală de 11.700 lei.

*Két szakmai konferenciát is szerveztünk:

- Kárpát-medencei Agrárfejlesztési Fórum - Illyefalva, 2015. április 24.- 70 résztvevő
- Tematikus konferencia: a vidéki turizmus fejlesztése és elhelyezkedés a turizmus területén - Sepsiszentgyörgy, 2015. november 20. - 96 résztvevő.

*Am organizat două conferințe de anvergură mare:

- Conferința Internațională Agrară - Ilieni - 24 aprilie 2015, cu 70 de participanți.
- Conferință tematică: Dezvoltarea turismului rural și sprijinirea ocupării forței de muncă în sectorul turistic - Sfântu Gheorghe, 20 noiembrie 2015, 96 participanți.

Támogatóink, partnereink Sponsori, parteneri

MIKROHITEL • MICROCREDIT

www.lamilieni.ro

köszönjük az együttműköést/ mulțumim pentru cooperare:

Fundația LAM Alapítvány
RO-527105 Ilieni
Str. Principală nr. 222.
E-mail: office@lamilieni.ro
Telefon: +40 267 347 657, +40 371 409 479